

df 3

WYJAŚNIENIA

Pensja, która weszła do spadku, przedawni się po trzech latach

Tylko przez taki okres musisz czekać z wypłatami dla osób dziedziczących po zmarłym pracowniku. Jeśli w tym czasie nie przyniosą potwierdzenia nabycia po nim praw, stracą roszczenie.

Pensja, która weszła do spadku, przedawni się po trzech latach

FORMALNOŚCI | Tylko przez taki okres musisz czekać z wypłatami dla osób dziedziczących po zmarłym pracowniku. Jeśli w tym czasie nie przyniosą potwierdzenia nabycia po nim praw, stracą swoje roszczenie

JADWIGA SZTABIŃSKA

- 4 października 2006 r. zmarł pracownik naszej spółki. Pozostało do wypłacenia łącznie ok. 800 zł wynagrodzenia za część października 2006 r. i ekwiwalentu za niewykorzystany urlop wypoczynkowy. Ponieważ zmarły nie miał dzieci ani innych osób bliskich, które bytyby uprawnione do renty rodzinnej, pieniądze te weszły do masy spadkowej. Zostaną więc wypłacone spadkobiercom według prawomocnego postanowienia sądu dotyczącego stwierdzenia nabycia spadku. Co powinna zrobić spółka, jeśli spadkobierców będzie kilku, czy ma czekać na prawomocny wyrok działu spadku, aby wiedzieć, komu i ile wypłacić? Kiedy i na jakiej podstawie prawa majątkowe po zmarłym pracowniku, które weszły do spadku, się przedawniają? - pyta czytelniczka DOBREJ FIRMY.

Spółce może wystarczyć postanowienie sądu o nabyciu spadku lub notarialny akt poświadczenia dziedziczenia oraz umowa spadkobierców o działu spadku, aby wypłacić im kwoty, które przysługiwały zmarłemu pracownikowi. Ale jeśli do tej pory nie przedstawili takich dokumentów, to ich roszczenie przepadło (istnieje, ale nie mogą dochodzić jego realizacji). Minęły już bowiem trzy lata, po których nastąpiło przedawnienie.

Wizyta w sądzie lub u notariusza niepotrzebna...

Zasadniczo najbliżsi zmarłego pracownika nie muszą prze-

prowadzać postępowania spadkowego czy chodzić do notariusza, by potwierdzić, że nabyli prawa majątkowe (np. prawo do pensji czy ekwiwalentu urlopowego) z jego stosunku pracy. Z tych formalności zwalnia ich art. 63 § 2 k.p. Przepis ten przewiduje także, że prawa majątkowe przysługują w równych częściach małżonkowi zmarłego oraz innym osobom, które spełniają warunki wymagane do uzyskania renty rodzinnej. Według art. 67 - 71 ustawy z 17 grudnia 1998 r. o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych (DzU z 2009 r. nr 153, poz. 1227) do osób tych należą:

- dzieci własne, dzieci drugiego małżonka oraz dzieci przysposobione - do ukończenia 16 lat; do ukończenia nauki w szkole, jeżeli przekroczyły 16 lat życia, nie dłużej jednak niż do osiągnięcia 25 lat życia (prawo do renty przedłuża się do ukończenia ostatniego roku studiów, jeśli 25 rok życia został osiągnięty w tym czasie); bez względu na wiek, jeżeli stały się całkowicie niezdolne do pracy i do samodzielnej egzystencji lub całkowicie niezdolne do pracy w wymienionych wcześniej okresach,

- przyjęte na wychowanie i utrzymanie przed osiągnięciem pełnoletności wnuki, rodzeństwo i inne dzieci, w tym również w ramach rodziny zastępczej - jeżeli spełniają warunki wymienione w poprzednim punkcie, a ponadto zostały przyjęte na wychowanie i utrzymanie co najmniej na rok przed śmiercią pracownika (chyba że śmierć była następstwem wypadku) oraz nie mają prawa do renty po zmarłych rodzicach, a gdy rodzice żyją - jeżeli nie mogą zapewnić im utrzymania albo pracownik lub jego małżonek był ich opiekunem ustanowionym przez sąd,

- rodzice, w tym ojczym, macocha i osoby przysposabiające - jeżeli przed śmiercią pracownik przyczynił się do ich utrzymania i spełniają warunki stawiane wdowie lub wdowcowi po zmarłym pracowniku.

...choć nie zawsze

Zupełnie inaczej zakładać pracę ma się zachować, jeśli zmarły pracownik nie miał ani małżonka, ani żadnej osoby, która mogłaby ubiegać się o rentę rodzinną. W takim wypadku prawa majątkowe ze stosunku pracy wchodzi na zasadach ogólnych do spadku (art. 63 § 2 zd. 2 k.p.). Zatem pracodawca musi poczekać z wypłatą, aż spadkobiercy przedstawią mu

sądowe stwierdzenie nabycia spadku lub notarialny akt poświadczenia dziedziczenia. Bo chociaż spadkobierca nabywa prawo do spadku wraz z jego otwarciem (śmiercią spadkodawcy), to musi to jeszcze potwierdzić, uzyskując jeden z tych dokumentów (por. art. 922 § 1, art. 924 - 925 i 1025 kodeksu cywilnego).

Granica czasowa

Taka właśnie sytuacja wystąpiła w firmie czytelniczki. A to oznacza, że musi ona czekać z wypłatą częściowego wynagrodzenia i ekwiwalentu urlopowego, jakie przysługiwały zmarłemu pracownikowi, do momentu przedstawienia przez jego spadkobierców postanowienia sądu lub poświadczenia od notariusza. To czekanie może trwać maksymalnie trzy lata. Tyle wynosi bowiem okres przedawnienia roszczeń ze stosunku pracy, liczony od dnia wymagalności (art. 291 § 1 k.p.). W wypadku roszczenia o ekwiwalent jest to dzień wygaśnięcia stosunku pracy, a więc dzień śmierci pracownika. Roszczenie o wynagrodzenie staje się natomiast wymagalne w dniu, w którym - według regulaminu pracy lub umowy o pracę - pracodawca był zobowiązany do jego zapłaty.

Dla trzyletniego terminu przedawnienia nie ma znaczenia, czy roszczenia ze stosunku pracy przysługują pracownikowi, czy jego spadkobiercom (tak A. Patulski, „Kodeks pracy. Komentarz” pod red. W. Muszalskiego, C.H.Beck, Warszawa 2007, s.1209) **patrz zdaniem eksperta**. Nie ma też znaczenia, że prawo do spadku nie ulega przedawnieniu, a postępowanie przed sądem lub wizyta u notariusza tylko formalnie potwierdza istniejący stan (por. art. 924 - 925 k.c.).

Według udziałów

Zarówno postanowienie sądu stwierdzające nabycie spadku, jak i poświadczenie dziedziczenia od notariusza określają, jakie części masy spadkowej przypadają poszczególnym spadkobiercom. Wynika to bowiem z art. 677 kodeksu postępowania cywilnego oraz art. 95 § 1 pkt 6 ustawy 14 lutego 1991 r. Prawo o notariacie (DzU z 2008 r. nr 189, poz. 1158 ze zm.). Udziały te są określane ułamkowo, np. 1/2 lub 1/8. Według nich pracodawca zmarłego pracownika może dokonać wypłaty jego spadkobiercom, jeśli się na to godzą. Bo mogą również zdecydować, że tylko jeden z nich ją odbierze.

Wszystko dlatego, że spadkobiercy mogą sami, w drodze umowy dokonać działu spadku. Angażowanie do tego sądu następuje zwykle wtedy, gdy nie udało im się dojść do porozumienia w tej sprawie (art. 1037 k.p.c.). Bez względu na to, jaką formę przyjmie dzielenie masy spadkowej, pracodawca zmarłego musi się zastosować do ustaleń.

→ ZDANIEM EKSPERTA

Patrycja Zawirska

prawnik
w **Bartłomiej Raczkowski**
Kancelaria Prawa Pracy

Z chwilą śmierci konkretnej osoby spadkobierca nabywa spadek, a roszczenie o stwierdzenie jego nabycia nigdy się nie przedawni. Czym innym jest jednak przedawnienie poszczególnych roszczeń majątkowych z masy spadkowej. Spadkobierca wchodzi przeciw w ogół praw i obowiązków zmarłego. Jeżeli wobec tego do pracownika ma zastosowanie trzyletnie przedawnienie, to dotyczy ono również spadkobiercy. Obowiązuje tu bowiem art. 291 § 1 k.p. ■